

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา, 2550) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และมาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

จากการจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยเฉพาะด้านคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนมีแนวโน้มที่ลดต่ำลง (ชัยยุทธ์ ศิริสุทนต์, 2552; วิทยากร เชียงกุล, 2550) มีหลักฐานต่าง ๆ สะท้อนให้สังคมไทยเห็นมาอย่างต่อเนื่องถึงคุณภาพการศึกษาของไทยที่ตกต่ำ ทั้งที่เป็นการสำรวจโดยองค์กรระหว่างประเทศ และการประเมินโดยองค์กรภายในประเทศ เช่น การศึกษาขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economics Co-operation and Development : OECD) ที่รู้จักกันในชื่อของ PISA (Programme for International Students Assessment) พบว่านักเรียนไทยที่จัดได้ว่ามีความรู้วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับสูงมีเพียง ร้อยละ 1 เท่านั้นเอง ซึ่งคงจะได้แก่นักเรียนที่ไปชนะการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการสาขาต่าง ๆ และย่อมไม่ได้หมายถึงคุณภาพโดยเฉลี่ยของระบบการศึกษาไทย PISA ยังพบว่า เด็กไทยร้อยละ 74 อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง คือ มีตั้งแต่อ่านไม่ออก อ่านแล้วตีความไม่ได้ วิเคราะห์ความหมายไม่ถูก หรือแม้แต่ ใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ ไม่ได้ คุณภาพที่ตกต่ำย่อมหมายถึงวิชาการ และองค์ความรู้ที่เรามีอยู่ในระบบการศึกษาไทยต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึงระบบการถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งครูผู้สอนมีความรู้ต่ำกว่ามาตรฐาน

หมายถึง ความดีของคุณภาพของระบบสนับสนุน การเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งในที่สุด ย่อมเป็นผลให้ผู้เรียนมีความรู้ต่ำกว่ามาตรฐาน (ภาวิข ทองโรจน์, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานสภาวะการการศึกษาไทย ปี 2547/2548 และ 2549/2550 ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ต่ำ นักเรียนส่วนใหญ่ คิดวิเคราะห์สังเคราะห์ได้น้อย นักเรียน เยาวชนส่วนใหญ่ขาดความตระหนักและขาดความรู้ ในการดูแลสุขภาพ เช่น ขาดการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทำลายสุขภาพ เช่น ดื่มสุรา สูบบุหรี่ บริโภคน้ำตาลมากเกินไป เด็กที่อยู่ในวัยต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษา ลงมา (0-12) ปี อยู่ในภาวะทุโภชนาการ หรือการขาดสารอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของร่างกายซึ่งรวมถึงสมองด้วยร้อยละ 15 ของเด็กวัยเดียวกัน และจากการสำรวจระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กไทยอายุ 6-18 ปี พบว่า ไอคิวของเด็กไทยมีค่าเฉลี่ยลดลงจากปี พ.ศ. 2540 อยู่ที่ 91.9 เหลือ 88 ในปี พ.ศ. 2547 เทียบกับเด็กจีน ญี่ปุ่น เกาหลีซึ่งเด็กมีไอคิวเกิน 100 ที่น่าเป็นห่วงคือเด็ก ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีกลุ่มเด็กที่ไอคิวค่อนข้างต่ำเกินร้อยละ 50 ซึ่งสาเหตุเกิดจากเด็กขาดสารไอโอดีนและเหล็ก การได้รับมลภาวะ การไม่ได้รับ การกระตุ้น การเรียนรู้ ให้สมองพัฒนาเพียงพอ นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครร้อยละ 78.8 จากกลุ่มตัวอย่าง 2,743 ตัวอย่าง ตอบว่าเคยมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับอบายมุข เช่น เหล้า บุหรี่ การพนัน เที่ยวกลางคืน ยาเสพติด และผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปี 2544-2548 จำนวน 30,010 โรงเรียน ปรากฏว่ามีโรงเรียนไม่ได้มาตรฐานร้อยละ 66 (วิทยากร เชียงกูล, 2549, 2550) และสอดคล้องกับผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ จำนวน 782,284 คน 31,269 โรงเรียน ใน 3 ด้าน พบว่า ด้านการเขียนมีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงร้อยละ 10.53 และเขียนไม่ได้ร้อยละ 5.81 ด้านการอ่านมีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงร้อยละ 3.52 และอ่านไม่ได้ร้อยละ 4.18 ด้านการคิดคำนวณ มีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงร้อยละ 20.48 และคิดคำนวณไม่ได้ร้อยละ 4.02 (สมเกียรติ ชอบผล, 2552)

สาเหตุของความล้มเหลวของการยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นเหตุผลของการปฏิรูปการศึกษาครั้งแรก ของคณะกรรมการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการมีปัญหาสำคัญ 2 ด้าน ได้แก่ ปัญหาการบริหารจัดการและปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะปัญหาด้านการบริหารจัดการพบว่ามีปัญหาการรวมศูนย์อำนาจไว้ในส่วนกลาง การขาดเอกภาพในการบริหารจัดการด้านนโยบาย เนื่องจากนโยบายมีหลายระดับ

ยากต่อการนำไปปฏิบัติ และขาดการพัฒนา นโยบายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (เอกชัย กี่สุขพันธ์, ปันรศ มาลากุล ณ อรุชยา และ สุภัญญา ทองนาค, 2553) และอาจมีสาเหตุมาจากการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติไม่ประสบผลสำเร็จ ดังคำกล่าว ของวรเดช จันทรศร (2551) ที่กล่าวว่า นโยบายสาธารณะเมื่อถูกกำหนดขึ้นมาแล้ว สิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อมาก็คือ การนำนโยบายสาธารณะนั้นไปสู่ภาคปฏิบัติให้บังเกิดผล แต่ในอดีตหรือจากบทเรียนหรือประสบการณ์ที่ผ่านมามีปรากฏว่า นโยบาย แผนงาน หรือโครงการที่ผ่านการกลั่นกรองมาแล้วจนอาจถือได้ว่าเป็นความคิดที่ดีเยี่ยม เมื่อมีการนำไปปฏิบัติจริงๆ ปรากฏว่าบังเกิดความล้มเหลวเสียเป็นส่วนใหญ่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความล้มเหลวดังกล่าวมักเป็นความล้มเหลวที่หาสาเหตุที่แน่ชัดไม่ได้ จนเป็นผลให้นโยบาย แผนงาน หรือโครงการนั้นต้องล้มเลิกไปในที่สุด และได้วิเคราะห์ปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยสรุป มีปัญหาอยู่ 5 ประการ ได้แก่ 1) ปัญหาด้านสมรรถนะ 2) ปัญหาด้านการควบคุม 3) ปัญหาด้านความร่วมมือและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง 4) ปัญหาด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น 5) ปัญหาด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในประการที่สาม ซึ่งเป็นปัญหาด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสอดคล้องกับ พสุ เดชะรินทร์ และ ชัยวัฒน์ หฤทัยพันธ์ (2553) ที่กล่าวว่า การนำนโยบายหรือแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวนมากมักไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องมาจากการกำหนดยุทธศาสตร์ในหลายๆ ครั้งไม่สอดคล้องกับบริบทขององค์กร ยุทธศาสตร์หรือนโยบายไม่ได้มาจากการวินิจฉัยขององค์กรหรือการทำความเข้าใจขององค์กรในขณะนั้น และการจัดทำยุทธศาสตร์ไม่ได้ถูกบรรจุลงในแผนการปฏิบัติงานประจำวันของบุคลากร

หน่วยงานที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประสบความสำเร็จหรือไม่คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (educational service area) และสถานศึกษาอันเป็นหน่วยยุทธศาสตร์ทางการศึกษาในพื้นที่ (strategic area) หรือเปรียบเสมือนแม่ทัพและนายกองที่จะนำพาการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกัน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่มีหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ ต้องวางระบบการบริหารจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการจำเป็นของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ, 2550)

ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งรับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษา 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอยางตลาด อำเภอฆ้องชัย อำเภอห้วยเม็ก อำเภอ หนองกุงศรี และ อำเภอท่าคันโท มีสถานศึกษาที่ต้องดูแลและรับผิดชอบ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาเอกชน สถานศึกษาปริยัติธรรมแผนกสายสามัญ 207 โรงเรียน ที่ผ่านมาได้มีแผนพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน โดย กำหนดกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปี 2549-2551 ไว้ดังนี้ 1) คุณธรรม นำความรู้ น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 2) ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประชากรวัยเรียนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง 3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ 4) กระจายอำนาจและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและท้องถิ่น แต่การขับเคลื่อนกลยุทธ์ ดังกล่าวสามารถยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ขึ้นในระดับหนึ่งเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากผลการจัดการศึกษา ที่ผ่านมา พบว่า คุณภาพของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ กล่าวคือจากผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2550 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการ ประเมินระดับโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.11 อยู่ในกลุ่มพอใช้ ร้อยละ 23.60 อยู่ในกลุ่มปรับปรุง และร้อยละ 16.29 อยู่ในกลุ่มดี ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการประเมินส่วนใหญ่ร้อยละ 53.33 อยู่ในกลุ่มปรับปรุง ร้อยละ 42.67 อยู่ในกลุ่มพอใช้ ร้อยละ 4.00 อยู่ในกลุ่มดี และผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 49.97 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีคะแนน เฉลี่ยเท่ากับ 49.87 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 37.12 (สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2, 2550ก, 2550ข) ส่วนปีการศึกษา 2551 คะแนนเฉลี่ยร้อยละของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.35 กลุ่ม สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.08 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 51.59 คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 42.02 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 52.52 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.02 คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.81 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 32.43 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.48 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.73 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.30 และผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - Net) คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.41 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 23.94 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28.24 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.55 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 25.94 (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2552) ซึ่งเมื่อนำไป เปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับชาติแล้วยังไม่น่าพอใจ สอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกกรอบแรกและรอบสองของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดย ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2552 ที่พบว่า ในรอบแรกมีโรงเรียนเข้ารับการประเมิน 192 โรงเรียน อยู่ในระดับ ปรับปรุง ร้อยละ 1.04 พอใช้ ร้อยละ 63.54 ดี ร้อยละ 35.42 มีผลการผ่านมาตรฐาน 68 โรงเรียน ไม่ผ่าน 124 โรงเรียน ในรอบสองมีโรงเรียนเข้ารับการประเมิน 123 โรงเรียน อยู่ใน ระดับพอใช้ ร้อยละ 26.02 ดี ร้อยละ 72.36 ดีมาก ร้อยละ 1.63 มีผลการผ่านการรับรองร้อยละ 66.67 ไม่ผ่านการรับรองร้อยละ 33.33 (กลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) และจากการศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่เกี่ยวกับมาตรฐานด้านการเรียนการสอนและด้านผู้เรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพอนามัย คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ (กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2552) นอกจากนี้จากรายงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษามีปัญหา การทะเลาะวิวาท ฆ่าตัว การพนัน หนีเรียน ยาเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพอนามัย เช่น สูบบุหรี่ ดื่มสุรา เที่ยวกลางคืน ขาดการ ออกกำลังกาย (ทักษิณ เชื้อสูง, 2552; สวัสดิ์ เวียงอินทร์, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเทือง เลื่อมใส (2548) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านการบูรณาการกับวิถีชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน และด้านการจัดกิจกรรมปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรมโดยตรง ตามลำดับ และคล้ายคลึงกับงานวิจัยของสันติสุข ภูศรี โสม (2551) ที่ได้ศึกษากระบวนการสร้างคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาและควรได้รับการแก้ไข อย่างเร่งด่วนคือ ขาดระเบียบวินัย ไม่มีความซื่อสัตย์ ไม่มีการประหยัด ไม่มีสัมมาคารวะ และ สอดคล้องกับ ชัยยุทธ์ ศิริสุทธ์ (2552) ที่กล่าวในฐานะประธานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ว่าผลการพัฒนานักเรียนยังไม่่าพอใจในทุกด้านจำเป็นต้องช่วยกันทำให้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นในทุกวิชา ทุกระดับชั้น และทำให้ทุกโรงเรียนผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

จากที่กล่าวมาแสดงว่าการจัดการศึกษาของไทยและของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาพสินธุ์เขต 2 ต้องได้รับการแก้ไขเกี่ยวกับผลผลิตที่เป็นคุณภาพนักเรียน ซึ่งการแก้ไขดังกล่าว จำเป็นที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องพัฒนา และยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเร็ว (จรินทร์ลักษณ์วิศิษฐ์, 2552; วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2552; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) และการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนจะต้องยกระดับคุณภาพในทุกด้านให้สมดุล ทั้งด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม ดังที่แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ.2545 – 2559) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคนว่า 1) พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล 2) สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม โดยมีแนวนโยบาย คือ 1) พัฒนาทุกคนให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ 2) ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อผู้เรียน 3) ปกป้องและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (2550) และวิทยากร เชียงกูล (2550) ที่กล่าวว่า การพัฒนาคนต้องพัฒนาในทุกด้าน ทั้งสติปัญญา ทักษะวิชาชีพ ความฉลาดด้านอารมณ์ จิตสำนึกของความเป็นพลเมือง ส่งเสริมให้คนมีทางเลือกในชีวิตมากขึ้นอย่างเต็มศักยภาพ มีสุขภาพดีและมีความมั่นคงในชีวิต และคล้ายคลึงกับ Murphy (2004) ที่ได้ศึกษาหลักสูตรการจัดประสบการณ์ในโรงเรียนเพื่อความสำเร็จตลอดชีวิต พบว่า การจัดประสบการณ์ในโรงเรียนให้แก่ผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากครู ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญแล้ว หลักสูตรต้องกำหนดผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางด้านเชาว์ปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม การมีอาชีพหรือการมีงานทำ การมีภาวะผู้นำการทำงานเป็นทีมและมีการพัฒนาชุมชนด้วย และที่สำคัญ การพัฒนานักเรียนในทุกด้านมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน สามารถสอนและพัฒนาได้ดังที่ ปิยวรรณ เลิศพานิช (2547) ได้วิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาว์อารมณ์จากแนวคิดจิตวิทยา ศาสนา และสังคม จากนักวิจัยต่างประเทศ พบว่า เชาว์อารมณ์ส่งเสริมความสามารถทางการคิด สัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมนิสัยสุขภาพที่เป็นบวก เป็นการส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพชีวิตและสังคม มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์และความเป็นผู้นำ

อย่างไรก็ตามการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนนั้นจะประสบผลสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างสภาพการณ์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของนักเรียน โดยยึดหลักการให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็น หน่วยงาน

ภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และประชาชน เป็นต้น จึงจะทำให้ประสบผลสำเร็จ (กองวิจัยทางการศึกษา, 2546; พิมพันธ์ เตชะคุปต์, 2548; เลขา ปิยะอัจฉริยะ, 2545; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับ Mcfarland (1999 อ้างถึงใน ปิยวรรณ เลิศพานิช, 2547) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาชาว อารมณ์โดยการรวมกลยุทธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมเข้าสู่สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาของวัยรุ่น การพัฒนา ชาวอารมณ์โดยการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับครอบครัว และนักเรียน กับชุมชน การเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนให้เข้มแข็งช่วยพัฒนาความมั่นคงทางอารมณ์และ สุขภาพจิต มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและความสามารถในการเรียนรู้ของวัยรุ่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ยึดหลักการ มีส่วนร่วม (participation) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน มาร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบาย การนำ นโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลนโยบาย ไปสู่การกำหนด เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย ตามเกณฑ์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็น ประโยชน์ อันเป็นนโยบายที่มีเหตุผล เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย สามารถพิสูจน์ทดสอบด้วยหลัก วิชาการ เป็นนโยบายที่เกิดจากการขยายองค์ความรู้ด้านการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นนโยบายที่มีชีวิต (living policy) เป็นนโยบายสู่การปฏิบัติ (action policy) เป็นนโยบายที่มีพลัง ขับเคลื่อน ทันสมัย ปรับเปลี่ยน สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่น และนำไปใช้ เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและตัดสินใจในระดับผู้กำหนดนโยบาย หรือระดับ ปฏิบัติตลอดจนเป็นแนวทางสู่การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนที่เหมาะสม มีคุณภาพ มี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ประชาชน และ ผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 และสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษารัฐ เอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน และ ผู้สนใจทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจงเลือกศึกษาเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการศึกษาวิจัย ด้วยเหตุผลคือ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีสถานศึกษาจัดการศึกษาในสังกัดที่หลากหลาย ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานศึกษาพระปริยัติธรรม สายสามัญ 2) สถานศึกษาในสังกัดจำนวนมากไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานประเมินและรับรองมาตรฐานการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ของนักเรียน 3) จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2549 ถึง 2551 และการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อการประกันคุณภาพของผู้เรียน ปีการศึกษา 2549 ถึง 2551 พบว่า ผลการประเมินยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2. คำถามของการวิจัย

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในองค์ประกอบ เป้าหมาย แนวทาง และกลไก เชิงนโยบาย ตามเกณฑ์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์กับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จากผลการศึกษาเชิงสำรวจการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 และจากการศึกษาพหุกรณีของโรงเรียนต้นแบบมีอะไรบ้าง

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพ การเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในองค์ประกอบ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

4.1 ขอบเขตของข้อเสนอเชิงนโยบาย เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ คือ เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบายของการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

4.2 ขอบเขตของเนื้อหา กำหนดตามกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อหาข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม

4.3 ขอบเขตของพื้นที่การศึกษา จำแนกออกเป็นสองพื้นที่เพื่อให้มีความสอดคล้องกับคำถามการวิจัยที่กำหนดข้างต้น มีดังต่อไปนี้

4.3.1 พื้นที่ศึกษาเพื่อการศึกษาเป้าหมาย แนวทางและกลไกเชิงนโยบายของการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ดังนี้

- 1) สถานศึกษาที่อยู่ในอำเภอขามเฒ่า จำนวน 66 แห่ง
- 2) สถานศึกษาที่อยู่ในอำเภอน้อยชัย จำนวน 20 แห่ง
- 3) สถานศึกษาที่อยู่ในอำเภอห้วยเม็ก จำนวน 37 แห่ง
- 4) สถานศึกษาที่อยู่ในอำเภอหนองกงศรี จำนวน 45 แห่ง
- 5) สถานศึกษาที่อยู่ในอำเภอท่าคันโท จำนวน 23 แห่ง

4.3.2 พื้นที่ศึกษาที่เป็นสถานศึกษาด้านแบบการบริหารจัดการศึกษาที่พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน จำนวน 3 แห่ง คือ 1) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 ได้แก่โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 2) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ได้แก่โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชิ้น อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม 3) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ได้แก่ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้ คือ 1) มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นที่ยอมรับ มีความโดดเด่น ซึ่งพิจารณาจากผลงานของผู้บริหาร ครู นักเรียน และสถานศึกษาได้รับรางวัล ได้รับการยกย่องจากภายนอก เช่นรางวัลพระราชทาน รางวัลผู้บริหารดีเด่น รางวัลครูผู้สอนดีเด่น รางวัลความเป็นเลิศของนักเรียน สถานศึกษาผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และ/หรือได้รับรางวัลจากองค์กรภาครัฐหรือหน่วยงานของเอกชน 2) มีกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานต้นสังกัด

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกันสำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดคำจำกัดความสำหรับศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

5.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย หมายถึง สาระเกี่ยวกับนโยบาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากกระบวนการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีองค์ประกอบสำคัญคือ เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย

5.1.1 เป้าหมาย หมายถึง ผลลัพธ์สุดท้ายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่คาดหวังให้สูงขึ้น ใน 5 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม

5.1.2 แนวทาง หมายถึง วิธีการสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

บรรลุผลในเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน 5 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม

5.1.3 กลไกเชิงนโยบาย หมายถึง โครงการ และกิจกรรม ที่ใช้ในการสนับสนุนแนวทางเพื่อให้การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 บรรลุเป้าหมายใน 5 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม

5.2 การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากการได้รับประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

5.3 การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การพัฒนาหรือกระทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากการได้รับประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งของนักเรียนให้มีลักษณะเด่นที่ตรงตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

5.3.1 ด้านร่างกาย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ดีขึ้น ในด้าน น้ำหนัก ส่วนสูง สุขภาพอนามัย

5.3.2 ด้านสติปัญญา หมายถึง ความความสามารถของบุคคลที่แสดงออกในการปรับตัว การคิดหาเหตุผล การแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5.3.3 ด้านอารมณ์ หมายถึง ความสามารถควบคุมการตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของตนเอง การตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์

5.3.4 ด้านสังคม หมายถึง ความสามารถในการด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น และการดำรงตนในสังคม

5.3.5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน และการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม

5.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวง มาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ซึ่งรับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาใน 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอขามเฒ่า อำเภอห้วยเม็ก อำเภอหนองกุงศรี อำเภอนาคู และอำเภอฆ้องชัย

5.5 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2552

5.6 ครู หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2552

5.7 นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2552

5.8 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2552 ยกเว้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นผู้แทนครู และผู้บริหาร

5.9 ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของนักเรียน และรวมถึงบุคคลที่นักเรียนอยู่ด้วยเป็นประจำ หรือที่นักเรียนอยู่รับใช้แรงงาน ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2552

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

6.1 ประโยชน์เชิงวิชาการ

6.1.1 เป็นการนำเสนอรูปแบบการศึกษาเป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบายของการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ยึดหลักการวิจัยแบบผสม (mixed methodology) เพื่อให้ได้ข้อมูลจากหลากหลายแหล่งตามหลักการสามเส้า (triangulation) ในขั้นตอนแรกในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นอาจนำไปใช้เป็นต้นแบบการวิจัยของการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ได้อย่างถูกต้องหลักวิชา

6.1.2 เป็นการนำเสนอรูปแบบการวิจัยเชิงนโยบายที่กำหนดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยการศึกษาวิเคราะห์ ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม (participation) ในขั้นตอนการจัดทำร่างและการพัฒนาตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ในขั้นตอนที่หนึ่งและขั้นตอนที่สอง ที่สอดคล้องกับหลักการบริหารเชิงบูรณาการ (integrated management) ซึ่งจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะเป็นกรณีศึกษาหรือเป็นกรณีต้นแบบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ จะนำไปประยุกต์ใช้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทางด้านอื่น ๆ ตามหลักบูรณาการได้

6.1.3 ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมสามารถใช้เป็น

แนวทางกำหนดมาตรฐานคุณภาพ ประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นการขยายองค์ความรู้ด้านองค์ประกอบการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนต่อไป

6.2 ประโยชน์เชิงการประยุกต์ใช้

6.2.1 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำแนวนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความเป็นเอกภาพทางนโยบาย มีมาตรฐานคุณภาพทางการปฏิบัติ และเกิดประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

6.2.2 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกหน่วยงานทุกสังกัด สามารถนำผลการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนไปพัฒนาเป็นแนวทางกำหนดนโยบาย การวางแผนและตัดสินใจในระดับผู้กำหนดนโยบาย หรือระดับผู้ปฏิบัติ ให้มีความสอดคล้อง เหมาะสม มีประโยชน์ และเป็นไปได้

6.2.3 ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในองค์ประกอบด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้สถานศึกษาสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนมีฐานข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ